

TIETOSUOJAILMOITUS TUTKIMUKSEEN OSALLISTUVALLE
EU:N YLEINEN TIETOSUOJA-ASETUS 12-14 ART.
PÄIVÄYS: [21.5.2025]

Tietoa tutkimukseen osallistuvalla

Olet osallistumassa Oulun yliopiston tekemään tutkimukseen. Tässä selosteessa kuvataan, miten henkilötietojasi käsitellään tutkimuksessa.

Tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Sinuun ei kohdistu mitään negatiivista seuraamusta, jos et osallistu tutkimukseen tai jos keskeytät osallistumisesi tutkimukseen. Jos keskeytät osallistumisesi tutkimukseen, ennen keskeytystä kerättyä aineistoa voidaan kuitenkin käyttää tutkimuksessa*. Tämän ilmoituksen kohdassa 17 kerrotaan tarkemmin, mitä oikeuksia sinulla on ja miten voit vaikuttaa tietojesi käsittelyyn.

*Jos keskeytät osallistumisesi tai peruutat suostumuksesi osallistua tutkimukseen, ennen keskeytystä tai suostumuksen peruutusta kerättyä aineistoa voidaan kuitenkin käyttää tutkimuksessa ellei erityisesti pyydä tietojesi poistamista tai käsittelyn rajoittamista kohdassa 17 kuvattujen oikeuksien mukaisesti.

1. Tutkimuksen rekisterinpitäjä

Rekisterinpitäjänä tutkimuksessa on Oulun yliopisto, joka vastaa tutkimuksen yhteydessä tapahtuvien henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuudesta.

Osoite: Oulun yliopisto, PL 8000 90014 Oulun yliopisto (Pentti Kaiteran katu 1, Linnanmaa)

Yhteyshenkilö tutkimusta koskevissa asioissa:

Nimi: Katri Kukkola

Osoite: Optoelektroniikan ja mittaustekniikan yksikkö, Tieto- ja sähkötekniikan tiedekunta, Oulun yliopisto, PL 8000, 90014 Oulun yliopisto (Erkki Koiso-Kanttilankatu 3, Linnanmaa)

Puhelinnumero: 029 4487 694

Sähköpostiosoite: katri.kukkola@oulu.fi

Sähköpostiosoite: lupaloikata@oulu.fi

2. Kuvaus tutkimushankkeesta ja henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

TIETOSUOJAILMOITUS TUTKIMUKSEEN OSALLISTUVALLE

EU:N YLEINEN TIETOSUOJA-ASETUS 12-14 ART.

PÄIVÄYS: [21.5.2025]

Tutkimuksen tavoitteena on mahdollistaa etäpalveluiden hyödyntäminen suun terveydenhoidossa, erityisesti ennaltaehkäisevässä työssä. Tutkimuksessa valmistellaan ja testataan konseptia ja työkalua etäpalveluun. Tutkimuksella selvitetään, onko virtuaalisesti kerättäviin tietoihin ja koneoppimiseen perustuva suun terveydenhuollon etäpalvelu kykenevä ja sovelias työkalu yleisimpinen suusairauksien ja hammashoitopelon riskien tunnistamiseen, räätälöimään omahoidon ohjausta ja antamaan alustavan suosituksen hoitopoluksi ilman asiantuntijaosallistumista.

Henkilötietojen käsittelyn tarkoituksena on suusairauksien riskinarvioinnin ja ennaltaehkäisyyn kehittäminen. Kyselyn vastauksista ja hampaiston kuvista tehtyjä havaintoja ja päätelmiä verrataan potilasrekisterissä oleviin suun ja hampaiden terveyttä koskeviin tietoihin (suun terveystarkastuksen tietoihin) tilastollisin menetelmin ja koneoppimisella. Tutkimuksessa kerättävien tietojen avulla muodostetaan koneoppimiseen perustuva (tekoälyä hyödyntävä) järjestelmä. Virtuaalisten palveluiden soveltuvuutta ja haluttavuutta selvitetään erillisellä kyselyllä.

Suoria henkilötietoja käytetään vain suun terveydentilaa koskevien potilasasiakirjojen poimimiseen potilasrekisteristä (poiminnan ja yhdistämisen tekee tietolupaviranomainen Findata). Tutkimusrekisteriin talletetaan vain tutkimuksen tarkoituksen kannalta välttämättömiä henkilötietoja. Tutkimuksessa suorat henkilötunnisteet poistetaan ennen analysointia, asiakirjoissa ja tutkimustuloksissa Sinuun viitataan vain tunnistekoodilla. Käsiteltäessä kuvista poistetaan taustatiedot ja rajataan siten, että kasvoja ei näy. Näin ollen tuloksia ei pystytä yhdistämään yksittäiseen henkilöön.

3. Yhteistyöhankkeena tehtävän tutkimuksen osapuolet ja vastuunjako

Oulun yliopisto on tämän tutkimuksen rekisterinpitäjä, joka määrittää henkilötietojen käsittelyn tarkoitukset ja keinot. Keski-Ruotsin yliopisto osallistuu koneoppimisratkaisuiden kehittämiseen.

4. Tutkimuksen vastuullinen johtaja tai tutkimuksesta vastaava ryhmä

Nimi: Marja- Liisa Laitala

Osoite: Väestöterveyden tutkimusyksikkö Lääketieteellinen tiedekunta, PL 5000, 90014 Oulun yliopisto (Aapistie 3, Kontinkangas)

TIETOSUOJAILMOITUS TUTKIMUKSEEN OSALLISTUVALLE
EU:N YLEINEN TIETOSUOJA-ASETUS 12-14 ART.
PÄIVÄYS: [21.5.2025]

Puhelinnumero: 029 4485 423

Sähköpostiosoite: marja-liisa.laitala@oulu.fi

5. Tietosuojavastaavan yhteystiedot

Oulun yliopiston tietosuojavastaavan sähköpostiosoite: dpo@oulu.fi.

6. Tutkimuksen suorittajat

Tutkimuksen suorittavat Oulun yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan Väestöterveyden tutkimusyksikön-tieto- ja sähkötekniikan tiedekunnan Optoelektroniikan ja mittaustekniikan sekä Biomimetikan ja älykkäiden järjestelmien yksiköiden tutkijat ja tutkimusavustajat.

Keski-Ruotsin yliopiston (Mittuniversitet) Sensible Things that Communicate (STC) tutkimuskeskuksen tutkijat ja tutkimusharjoittelijat osallistuvat koneoppimisen kehittämiseen.

7. Tutkimuksen nimi, luonne ja tutkimuksen kesto aika

Tutkimuksen nimi: Suunterveyden digiloikka -kohti virtuaalista vastaanottoa

☒ Kertatutkimus

☐ Seurantatutkimus

Tutkimuksen kesto aika (kuinka kauan henkilötietoja käsitellään):

Tutkimuksen arvioidaan kestävän vuoden 2030 loppuun, mutta se voi olla pidempikin, jos tutkimukseen liittyvä julkaisutoiminta tai väitöskirjatyö sitä vaatii. On myös mahdollista, että aineiston pohjalta tehdään saman käyttötarkoituksen mukaista jatkotutkimusta.

8. Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Henkilötietoja käsitellään seuraavalla yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaisella perusteella:

☐ tutkittavan suostumus

☐ rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattaminen

TIETOSUOJAILMOITUS TUTKIMUKSEEN OSALLISTUVALLE
EU:N YLEINEN TIETOSUOJA-ASETUS 12-14 ART.

PÄIVÄYS: [21.5.2025]

- ☒ yleistä etua koskeva tieteellinen tai historiallinen tutkimus, tilastointi tai julkisen vallan käyttö
☐ rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettu etu (jos oikeutettu etu niin mikä:)

9. Arkaluonteiset henkilötiedot

Tutkimuksessa käsitellään seuraavia arkaluonteisia henkilötietoja:

- ☐ Rotu tai etninen alkuperä
☐ Poliittiset mielipiteet
☐ Uskonnollinen tai filosofinen vakaumus
☐ Ammattiliiton jäsenyys
☐ Geneettiset tiedot
☐ Biometristen tietojen käsittely henkilön yksiselitteistä tunnistamista varten
☒ Terveys
☐ Luonnollisen henkilön seksuaalinen käyttäytyminen tai suuntautuminen

Arkaluonteisten tietojen käsittely perustuu seuraavaan tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 2 kohdan mukaiseen erityisehtoon:

- ☐ Tutkittavan suostumus
☒ Tieteellinen tai historiallinen tutkimustarkoitus tai tilastollinen tarkoitus
☐ Tutkittava on saattanut käsiteltävät arkaluonteiset tiedot julkisiksi
☐ Muu peruste (mikä?):

☐ Tutkimuksessa käsitellään rikostuomiota tai rikkomuksia koskevia tietoja.

10. Mitä henkilötietoja tutkimusaineisto sisältää

Tutkimuksessa kerättäviä yksilöiviä henkilötietoja ovat nimi, henkilötunnus, puhelinnumero ja sähköpostiosoite.

TIETOSUOJAILMOITUS TUTKIMUKSEEN OSALLISTUVALLE

EU:N YLEINEN TIETOSUOJA-ASETUS 12-14 ART.

PÄIVÄYS: [21.5.2025]

Tutkimusaineiston tiedot sisältävät kerättävät riskikyselyn tiedot, kuvat hampaistosta, asiakaskokemuskyselyn tiedot, niiden perusteella havaitut löydökset ja päätelmät ja tyytyväisyyskyselyn tiedot sekä hampaiston tilaa kuvaavat tiedot (esimerkiksi paikat ja poistetut hampaat, alkavat ja ilmenneet kariesvauriot, hampaiden kulumisvauriot, näkyvä plakki, hammaskivi sekä ienverenvuoto hampaattain), suun terveydentilaa kuvaavat indeksitiedot (esimerkiksi reikiintyneiden hampaiden ja hammaspintojen määrää kuvaavat tiedot, plakin määrää ja ikenien tilaa sekä eroosiivista kulumista kuvaavat indeksit) ja hoidon tarvetta sekä tarkastusväliä koskevia tietoja potilasrekisteristä. Näistä hampaiston tilaa kuvaavat tiedot ja hampaiston kuvat voivat joissain tapauksessa olla yksilöiviä tietoja, jos ne yhdistetään muihin (tutkimusrekisterin ulkopuolisiin) tietoihin.

11. Mistä lähteistä henkilötietoja kerätään

Tietoja kerätään Sinulta tutkimustilanteessa (kyselyvastaukset ja kuvat) ja hammashoidon palveluntarjoajan (Kuusamon tai muun kunnan tai kaupungin, peruspalvelukuntayhtymä Kallion tai muun hammashoitoa tarjoavan säätiön, yhtymän tai yrityksen, kuten YTHS:n, Mehiläisen, Terveystalon, Plusterveyden, Oral Hammaslääkäreiden, Coronarian tai Pihlajalinnan) potilasrekisteristä (suun ja hampaiston tilaa kuvaavat tiedot).

12. Henkilötietojen siirto tai luovuttaminen tutkimusryhmän ulkopuolelle

Tutkimuksessa Sinulta kerättyjä tietoja luovutetaan tietolupaviranomainen Findatalle, jotta se voi yhdistää kerätyt tiedot potilasrekistereitä poimittaviin tietoihin Toisiolainlain sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä ([Toisiolaki](#)) 14§ mukaisesti tutkimusryhmän käytettäväksi tietoturvalisessä käyttöympäristössä. Keski-Ruotsin yliopiston tutkimusryhmälle luovutetaan vain koneoppimisen kehittämiseen tarvittavia kuvien osia, joihin on merkitty niistä havaitut löydökset. Tutkimuksen tulosten esittämisen yhteydessä voidaan julkaista tutkimuksessa kerättyjä kuvia tai osia niistä tutkimuksen ja sen tulosten selventämisen vuoksi.

**TIETOSUOJAILMOITUS TUTKIMUKSEEN OSALLISTUVALLE
EU:N YLEINEN TIETOSUOJA-ASETUS 12-14 ART.**

PÄIVÄYS: [21.5.2025]

**13. Henkilötietojen siirto EU:n tai Euroopan talousalueen
ulkopuolelle**

Ei siirretä.

14. Automatisoitu päätöksenteko

Automaattisia päätöksiä ei tehdä.

Tutkimuksessa luodaan ja tutkitaan järjestelmää, jolla pyritään automaattiseen riskinarviointiin ja hoitosuosituksen tekoon, mutta ne eivät millään tavalla vaikuta Sinuun, koska kyse on tutkimuksesta, mikä ei ole suorassa yhteydessä terveydenhuoltoon ja terveydenhuolto ei saa siitä tietoa.

15. Henkilötietojen suojauksen periaatteet

☒ Tiedot ovat salassa pidettäviä.

Manuaalisen aineiston suojaaminen: Paperiset suostumuslomakkeet tallennetaan pdf muodossa.

Tietojärjestelmissä käsiteltävät tiedot:

☒ käyttäjätunnus ☒ salasana ☒ käytön rekisteröinti ☐ kulunvalvonta
☒ muu, mikä: kryptaus

Suorien tunnistetietojen käsittely:

☒ Suorat tunnistetiedot poistetaan analysointivaiheessa
☐ Aineisto analysoidaan suorien tunnistetiedoin, koska (peruste suorien tunnistetietojen säilyttämiselle):

**TIETOSUOJAILMOITUS TUTKIMUKSEEN OSALLISTUVALLE
EU:N YLEINEN TIETOSUOJA-ASETUS 12-14 ART.**

PÄIVÄYS: [21.5.2025]

16. Henkilötietojen käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

- ☐ Henkilötietosi hävitetään
☒ Henkilötietosi arkistoidaan:
☒ ilman tunnistetietoja ☐ tunnistetiedoin

Mihin aineisto arkistoidaan ja miten pitkäksi aikaa: Oulun yliopisto, arvioitu arkistointiaika 10 vuotta.

17. Mitä oikeuksia sinulla on ja oikeuksista poikkeaminen?

Tietosuojaalainsäädännön mukaisesti tutkittavalla on tiettyjä oikeuksia, joilla tutkittava voi varmistaa perusoikeuksiin kuuluvan yksityisyyden suojan toteutumisen. **Mikäli tutkittava haluaa käyttää tässä kohdassa 17 mainittua oikeuttaan, ota yhteyttä kohdassa 1 mainittuun tutkimuksen yhteyshenkilöön**

Suostumuksen peruuttaminen (tietosuoja-asetuksen 7 artikla)

Sinulla on oikeus peruuttaa antamasi suostumus, mikäli henkilötietojen käsittely perustuu suostumukseen. Suostumuksen peruuttaminen ei vaikuta suostumuksen perusteella ennen sen peruuttamista suoritettujen käsittelyjen lainmukaisuuteen.

Oikeus pyytää pääsyä tietoihin (tietosuoja-asetuksen 15 artikla)

Sinulla on oikeus pyytää tietoa siitä, käsitelläänkö henkilötietojasi tutkimuksessa ja mitä henkilötietojasi tutkimuksessa käsitellään. Voit myös halutessasi pyytää jäljennöstä käsiteltävistä henkilötiedoista.

Oikeus pyytää tietojen oikaisemista (tietosuoja-asetuksen 16 artikla)

Jos käsiteltävissä henkilötiedoissasi on epätarkkuuksia tai virheitä, sinulla on oikeus pyytää niiden oikaisua tai täydennystä.

Oikeus pyytää tietojen poistamista tai käsittelyn rajoittamista, oikeus vastustaa käsittelyä pyytää tietojen siirtoa järjestelmästä toiseen (tietosuoja-asetuksen 17, 18, 20, 21 artiklat)

**TIETOSUOJAILMOITUS TUTKIMUKSEEN OSALLISTUVALLE
EU:N YLEINEN TIETOSUOJA-ASETUS 12-14 ART.**

PÄIVÄYS: [21.5.2025]

Voit myös pyytää tutkimuksessa käytettyjen henkilötietojesi poistamista tai niiden käsittelyn rajoittamista sekä voit vastustaa käsittelyä tai pyytää tietojesi siirtämistä järjestelmästä toiseen.

Oikeuksista poikkeaminen

Edellä tässä kohdassa **17 Mitä oikeuksia sinulla on ja oikeuksista poikkeaminen** mainitut oikeudet eivät ole ehdottomia eivätkä siten päde jokaisessa tapauksessa ja näistä oikeuksista saatetaan poiketa tietosuojaa koskevan lainsäädännön mukaisesti esim. silloin kuin oikeudet estävät tieteellisen tai historiallisen tutkimustarkoituksen tai tilastollisen tarkoituksen saavuttamisen tai vaikeuttavat sitä suuresti. Tarvetta poiketa oikeuksista arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

18. Valitusoikeus

Sinulla on lisäksi oikeus tehdä valitus tietosuojavaltuutetun toimistoon, mikäli katsot, että henkilötietojesi käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä.

Yhteystiedot:

Tietosuojavaltuutetun toimisto

Käyntiosoite: Lintulahdenkuja 4, 00530 Helsinki

Postiosoite: PL 800, 00531 Helsinki

Vaihde: 029 56 66700

Faksi: 029 56 66735

Sähköposti: tietosuoja@om.fi